

Uvodnik

Urednici dolaze i prolaze, *Napredak* opstaje

“Rijetko se događa i u većim i naprednijim zemljama, negoli je naša Hrvatska, da jedan list izlazi pedeset godina bez prekidanja. To je pogotovo rijetkost kod stručnih, naročito pedagoških listova. Upravo zato može se naš hrvatski narod i njegovo napredno pučko učiteljstvo s pravom ponositi, što hrvatski pedagoški list ‘Napredak’ prvoga listopada ove godine završuje prvu svoju pedesetogodišnjicu.” — pisao je to Josip Klobučar, tzv. “pravi član Hrv. pedagoško-književnoga zbora” godine 1909. prikazujući povijest i sadržaj prvih pedeset godina *Napretka*. U međuvremenu je prošlo još — sto godina! Stvarno sto; ne ono kao kad kažemo “sjednica nam je trajala sto godina” zato jer je bila nedovoljno pripremljena i dovoljno dosadna. Dakle, stvarno sto, pa s tih još prvih pedeset — evo nas i sa stopedesetim rođendanom! Stopedeset godina neprekinutog rada — pisanja i uređivanja ovog časopisa “za učitelje, odgojitelje i sve prijatelje mladeži”. Pokrenuli su ga učitelji tada “uzorne glavne učione” u Zagrebu (gornjogradska dječja škola) Ferdo Mlinarić, Ferdo Vuksanović, Vjenceslav Marik i vjeroučitelj Stjepan Novotny (“sama dobrotu, a osim toga bistar um i čelik značaj”) koji mu bijaše i prvim urednikom sve do godine 1866. kada ga je naslijedio Skender Fabković. Kroz povijest su se na uredničkom mjestu nizala imena istaknutih pedagoga svoga (našega) doba: Stjepan Basariček, Davorin Trstenjak, Sigismund Čajkovac, Stjepan Pataki, Josip Demarin, Vladimir Petz, Dragutin Franković, Vladimir Poljak, Marijan Koletić, Valentin Puževski, Milivoj Gabelica, Josip Pivac, Nikša Nikola Šoljan, Vladimir Jurić, Vlatko Previšić, Dubravka Maleš, Josip Markovac... Svako vrijeme nosilo je svoje breme: obično financijske i koncepcijske probleme. Nerealno bi bilo očekivati da ih u budućnosti više neće biti, ali vrlo smo realni u očekivanjima kako će ih *Napredak* i dalje uspješno savladivati.

Sva četiri ovogodišnja broja bit će u znaku ove proslave. Uz izbor znanstvenih i stručnih članaka, iskustava iz prakse i prikaza zanimljivih nam i značajnih publikacija, prisjetit ćemo se i povijesti. U svjetlu aktualnih zbivanja u ovom će vam broju sigurno biti zanimljivo pročitati tekst Davorina Trstenjaka o učiteljskoj plaći; premda ne bi bilo lijepo misliti kako se povijest stalno (o, da li i uzaludno?)

ponavlja. O motivaciji i zadovoljstvu poslom učitelja su i članci Tomislave Vidić, te Sanje Mihaliček i njezine mentorice Majde Rijavec. Naravno, i tu se pokazuje kako se od učitelja puno očekuje i traži, a malo se radi na tome da on ima odgovarajuću potporu i odgovarajući društveni i materijalni status. Daria Tot i Lana Jurčec pišu o samovrjednovanju učitelja, a Nenad Zekanović o njihovom vrjednovanju — kroz oči, svugdje prisutne, prosvjetne inspekcije. Andreja Hočev var upozorava na činjenicu da su programi prevencije zlouporabe droga često nedjelotvorni jer se počinju provoditi prekasno pa zato donju dobnu granicu za početak njihove provedbe treba pomaknuti već na predškolsku (!) djecu i njihove roditelje. E, to je tema koju Davorin Trstenjak zasigurno ne bi razumio. Kao niti to da se mnogi podaci o tome, kao i o svemu drugom uostalom, mogu prikupiti *on-line*.

I za kraj, opet nešto bezvremeno:

Svoj p. n. gospodi čitateljem.

Evo šaljem Vam prvi broj “Napredka” koj tim stupa u XIV (CLI!) svoju godinu. Molimo Vas za ljubav uspješnijega uzgoja mladeži naše, podupirajte nastojanje naše što sdušnije i činom i savjetom. Gospodi pako kotarskim nadzornikom, ravnateljem i drugim rodoljubivim društvom naročito preporučamo list, da si ga nabave za učione, dotično knjižnice. Poradi laglje uprave, molimo, da se svaki požuri s-predplatom, naznačenom na čelu lista. Bez predplate nešalje se list nikomu. Koj nekani pridržat lista, pošalji ga s-istim ovitkom prvom već poštom natrag.

Uredništvo

Dubravka Miljković

32. glavna i odgovorna urednica